

ПЕЙО ЯВОРОВ РАЗДЯЛА

chitanka.info

Цветана — девойка.

Богдан — юноша, въстаник.

Стая.

Цветана (*стои при прозореца и се вслушва навън. Далечно пушкане.*)

Богдан (*облечен въстанишки и въоръжен, явява се на вратата*).
Цветана!

Цветана (*дръпва се, вижда Богдана и застава смаяно посред стаята*).

Богдане! Нима...?

Богдан (*приближава развълнуван*).
Прощавай!

Цветана.

Боже, сън не е ли?

А днес ли...

Богдан.

Чуеш и сама.

(*Далечни викове: „Да живее България!“ Пушкания и камбанен звън.*)

Предател за другар сме взели...

И може би едничек ден,

едничек час — и щеше вече

да бъде късно; известен

войводата, че недалече

врагът е примка зарад нас

поставил, каза — и реши се...

Сега — зове ме божи глас, —

народният... А ти —

(Слага десница върху рамото ѝ.)

моли се
и нека господ защити
България.

Цветана *(просълзена).*

И тебе още,
и всинца ни. Да помнищ ти,
че с твоя край — и моя до ще,
пази се...

Богдан *(целува я).*

Миличко дете!
Живот, имот не наши само —
и на родината са те;
потребно бъде ли, тогаз —
погледай! — пушката на рамо,
през кръста сабя, че и аз
на своя ред... Оттам нататък
добро ли, зло ли отреди
съдбата, — дълъг или кратък
ще бъде пътя ми, — в гърди
ще имам сладката утеха —
че съм изпълнил дълг свещен.

(Зачестен камбанен звън.)

А чуй...! Оковите се снеха,
развит е кървавочервен
бунтовен пряпорец; юнакът
с юнака се здрависва там,
под него. Сбогом! Зная, чакат
съратници...

Цветана.

Постой! Едвам

не полудявам, — целуни ме...
(Богдан я целува.)
Тъй много бързаш, че... Уви!

Богдан.

Цветано! — Цвете, сладко име!
Целувам те, но забрави
пред святият алтар народен
любовника въстанал роб
и чакай *гражданин свободен*,
а иначе търси ме в гроб.
(*Далечна въстанишка песен. Сепнато.*)
Но аз...

Цветана (*хваща го за ръцете*).

Постой, почакай малко,
минутка още... Само, ах,
да знаеш колко ми е жалко, —
не знам защо... Така е — страх,
че може би... Но искам аз
тъй много друго да ти кажа,
тъй много — и върви тогаз;
ала напразно — да се смажа.
не иде дума на език.

(*Богдан прави леко движение.*)

Почакай...

(*Мълчание.*)

Ще ми се да можа
(като под слънчице-топлик
росата капка), щом положи
глава ей тук —

(*притиска се о него*)

и на часа
безследно аз да се изгубя
и с тебе слея — и да са
и кръв и плът едно. Ах, любя —
тъй както никоя... затуй

и клета съм...

(глухо ридание; в това време из улиците пеят.)

Въстаници *(приближаващи).*

Доста вече неволия от поганска тирания, —
пряпорец се вей,
хей!

Мила, ни е бащиния, —
ура, да живей!

Богдан.

Свести се, мила!
Цветано, българко — и чуй!

Въстаници *(минуващи).*

С вражи орди в разправия,
за отнета слободия,
кръв ще да се лей,
хей!

Драга ни е бащиния, —
ура, да живей!

Цветана *(като в сън).*

България...

Въстаници *(отдалечаващи се).*

Ще низвергнем тирания!
Слободия, слободия, —
кой я не милей?
Хей!

Скъпа ни е бащиния,
ура, да живей!...

Цветана *(заслушана — все тъй).*

Да имам сила
за двамата...

(като изглежда Богдана, с растяща възтържност)

Отивай *там*,
на славен път... И ти — ! Тогава
и аз обикна ща те, знам,
сто пъти повече...

Богдан.

Познава
душа душата — и сега
видях аз *моята* Цветана.

Цветана (*гледа го възхитена*).

Юнак... Върви и не в тъга,
не в мъка — в радост ще остана.

Богдан.

Родино, скъпа ми е тя,
но жертвата ще бъде двойна —
и горд съм!

Цветана (*прегръща го*).

Време отлетя,
върви!

Богдан (*като я целува*)

Девойко най-достойна,
прощавай!

(*Излазя бързешком*)

Цветана.

Слаба съм жена —
и свързва женска орисия
ръцете... Буря и война —
това е негова стихия,
а моята — ?

(*С копнение*)

Но иначе, той —

и дни такива... Само с него
светът е свят... Соколът мой,
соколът ми! — Но вече де го?...

Издание:

П. К. Яворов, „Събрани съчинения в пет тома“, Български писател, С.1977–1979, под редакцията на К. Куюмджиев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.